YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO
19 päivänä maaliskuuta 1996 *

Asiassa C-25/94,

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään oikeudellinen neuvonantaja Jörn Sack, prosessiosoite Luxemburgissa c/o oikeudellisen osaston virkamies Carlos Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg,

kantajana,

vastaan

Euroopan unionin neuvosto, asiamiehinään oikeudellisen yksikön johtaja Rüdiger Bandilla ja oikeudellinen neuvonantaja Felix van Craeyenest, prosessiosoite Luxemburgissa c/o Euroopan investointipankin lakiasiainosaston ylijohtaja Bruno Eynard, 100 boulevard Konrad Adenauer,

vastaajana,

jota tukee

Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta, asiamiehenään Treasury Solicitor's Departmentin virkamies John E. Collins, jota avustaa Richard Plender, QC, prosessiosoite Luxemburgissa Yhdistyneen kuningaskunnan suurlähetystö, 14 boulevard Roosevelt,

väliintulijana,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

jossa kantaja vaatii kalastusasioita käsittelevän neuvoston 22 päivänä marraskuuta 1993 tekemän päätöksen kumoamista, jolla jäsenvaltioille annettiin oikeus käyttää äänivaltaa Yhdistyneiden Kansakuntien elintarvike- ja maatalousjärjestössä tehtäessä sopimusta, jonka tarkoituksena on sen edistäminen, että aavalla merellä kalastavat alukset kunnioittavat kansainvälisiä suojelu- ja hoitotoimenpiteitä,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN,

toimien kokoonpanossa: presidentti G. C. Rodríguez Iglesias, jaostojen puheenjohtajat J.-P. Puissochet ja G. Hirsch sekä tuomarit G. F. Mancini, F. A. Schockweiler (esittelevä tuomari), J. C. Moitinho de Almeida, P. J. G. Kapteyn, C. Gulmann, J. L. Murray, H. Ragnemalm ja L. Sevón,

julkisasiamies: F. G. Jacobs,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies D. Louterman-Hubeau,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan asianosaisten 27.6.1995 pidetyssä istunnossa esittämät lausumat,

kuultuaan julkisasiamiehen 26.10.1995 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Euroopan yhteisöjen komissio on yhteisöjen tuomioistuimen kirjaamoon 24.1.1994 jättämällään kannekirjelmällä nostanut EY:n perustamissopimuksen

173 artiklan perusteella kanteen, jossa vaaditaan kalastusasioita käsittelevän neuvoston 22.11.1993 tekemän sellaisen päätöksen kumoamista, jolla jäsenvaltioille annettiin äänioikeus Yhdistyneiden Kansakuntien elintarvike- ja maatalousjärjestössä (jäljempänä FAO) tehtäessä sopimusta, jonka tarkoituksena on sen edistäminen, että aavalla merellä kalastavat alukset kunnioittavat kansainvälisiä suojelu- ja hoitotoimenpiteitä (jäljempänä sopimus).

2 FAO hyväksyi 26.11.1991 tekemällään päätöksellä peruskirjansa *(acte constitutif)* II artiklan 3 ja 5 kappaleen (jotka koskevat alueellisen taloudellisen yhteistoimintajärjestön liittymistä) mukaisesti Euroopan talousyhteisön jäsenekseen kyseisen yhteisön jäsenvaltioiden ohella.

3 Yhteisö teki FAOn peruskirjan II artiklan 5 kappaleen ja sen yleissäännön *(règlement général)* vastaavan XLIV artiklan perusteella julkilausuman, jolla se täsmensi, että sillä oli yksinomainen toimivalta mm. kaikissa sellaisissa kalastusta koskevissa asioissa, jotka koskivat kalakantojen suojelua ja meren luonnonvarojen säilyttämistä.

4 FAOn yleissäännön XLI artiklan 2 ja 3 kappaleessa määrätään, että jäsenjärjestö ja jäsenjärjestön omat jäsenvaltiot käyttävät jäsenyyteen liittyviä oikeuksia vuorotellen seuraavasti: *

"2. Jäsenjärjestö tai sen jäsenvaltiot ilmoittavat ennen jokaista kokousta, kenellä on valta edustaa jäsenjärjestöä tai sen jäsenvaltioita — — ja sen, käyttääkö äänivaltaa kussakin esityslistalle otetussa asiassa jäsenjärjestö vai sen jäsenvaltio.

3. Sekä jäsenjärjestöllä että sen jäsenvaltioilla on oikeus osallistua keskusteluun siinä tapauksessa, että jokin esityslistalle otetuista asioista koskee samanaikaisesti sekä jäsenjärjestön toimivaltaan siirrettyjä että sen jäsenvaltioiden toimivaltaan

* Suomennettu yhteisöjen tuomioistuimessa.

kuuluvia kysymyksiä. Tehtäessä päätöksiä tällaisissa tapauksissa kokouksessa otetaan huomioon vain sen osapuolen esittämät kannanotot, jolla on äänivalta."

5 Neuvosto ja komissio sopivat 19.12.1991 järjestelyistä, jotka koskivat "valmistelua, puhevallan käyttämistä ja äänestämistä FAOn kokouksissa" (jäljempänä sopimusjärjestely).

6 Sopimusjärjestelyssä määrätään siitä, miten komission ja jäsenvaltioiden toiminta erityisissä tapauksissa sovitetaan yhteen silloin, kun ne käyttävät niille kuuluvaa toimivaltaa tai esittävät puheenvuoroja.

Sopimusjärjestelyn 1.12 ja 1.13 alakohdat kuuluvat seuraavasti: *

"1.12 Jos komission ja jäsenvaltioiden välillä ei ole yksimielisyyttä — — kysymys ratkaistaan perustamissopimuksessa määrättyä menettelyä käyttäen ja sovitun käytännön mukaisesti. Mikäli viimeksi mainitulta osin ei päästä yksimielisyyteen, kysymys alistetaan pysyvien edustajien komitean (jäljempänä Coreper) käsiteltäväksi.

1.13 Edellä 1.12 kohdassa tarkoitetut päätökset eivät vaikuta yhteisölle ja sen jäsenvaltioille kuuluvaan toimivaltaan."

* Suomennettu yhteisöjen tuomioistuimessa.

7 FAOn kokouksissa tapahtuvaa puhevallan käyttämistä ja äänestämistä koskevat oleelliset säännökset sisältyvät 2 kohtaan, jonka 2.1—2.3 alakohdissa määrätään seuraavasti: *

"2.1 Silloin, kun esityslistalle otettu asia koskee yhteisön yksinomaiseen toimivaltaan kuuluvia kysymyksiä, sen osalta puhevaltaa käyttää ja äänestyksiin osallistuu yhteisön nimissä komissio.

2.2 Silloin, kun esityslistalle otettu asia koskee kansalliseen toimivaltaan kuuluvia kysymyksiä, sen osalta puhevaltaa käyttävät äänestyksiin osallistuvat jäsenvaltiot.

2.3 Silloin, kun esityslistalle otettu asia koskee sekä kansalliseen että yhteisön toimivaltaan kuuluvia kysymyksiä, tästä asiasta pyritään saamaan aikaan yksimielisesti yhteinen kanta. Jos tällainen yhteinen kanta saadaan aikaiseksi,

— neuvoston puheenjohtaja esittää yhteisen kannan silloin, kun asia ei oleellisilta osin kuulu yhteisön yksinomaiseen toimivaltaan. Jäsenvaltiot ja komissio voivat käyttää puhevaltaa tukeakseen tai täydentääkseen neuvoston puheenjohtajan esittämää kantaa. Jäsenvaltiot äänestävät yhteisen kannan mukaisesti.

— komissio esittää yhteisen kannan silloin, kun asia kuuluu oleellisilta osin yhteisön yksinomaiseen toimivaltaan. Jäsenvaltiot voivat käyttää puhevaltaa tukeakseen tai täydentääkseen neuvoston puheenjohtajan esittämää kantaa. Komissio äänestää tämän jälkeen yhteisen kannan mukaisesti."

8 FAOssa on ollut vireillä hanke, jonka tarkoituksena oli saada aikaan "aavan meren kalastusaluksille myönnettäviä kansallisuustunnuksia koskeva sopimus, jonka tarkoituksena on kansainvälisten suojelu- ja hoitotoimenpiteiden edistäminen".

* Suomennettu yhteisöjen tuomioistuimessa.

9 Koska alusten rekisteröintiin liittyvät asiat kuuluvat jäsenvaltioiden toimivaltaan, komissio ehdotti neuvostolle, että tämän sopimusluonnoksen hyväksymisessä käytettäisiin jaettua toimivaltaa koskevaa menettelyä. Se ehdotti kuitenkin, että yhteisö käyttäisi äänivaltaa, koska sopimus koski oleellisilta osin yhteisön toimivaltaa kalavarojen säilyttämisen ja hoidon alalla.

10 Vaikka komissio ja jäsenvaltiot olivat yhtä mieltä siitä, että kysymyksessä oli jaetun toimivallan asia, erimielisyyttä oli äänivallan käyttämistä koskevassa kysymyksessä.

11 Coreper teki 16.3.1993 sopimusjärjestelyn mukaisesti päätöksen siitä, että puhevaltaa voivat käyttää jäsenvaltiot. Neuvoston pääsihteeristö teki tätä koskevan ilmoituksen FAOlle sen neuvoston kesäkuussa 1993 pidettyä 103. istuntokautta varten.

12 Tämän istuntokauden aikana käydyissä neuvotteluissa päädyttiin siihen, että sopimusluonnoksesta poistettiin rekisteröintiin ja kansallisuustunnuksen myöntämiseen liittyvät sopimuslausekkeet.

13 Tämän jälkeen pantiin vireille uusi hanke, "jonka tarkoituksena oli päästä sopimukseen aavan meren kalastusalusten suorittamien kansainvälisten säilyttämis- ja hallintotoimenpiteiden edistämisestä". Tämän hankkeen yhteydessä luotiin järjestelmä, jonka mukaan aavalla merellä tapahtuvaa kalastusta varten on tarpeen saada sen valtion lupa, jonka lippua alus käyttää, ja jonka tarkoituksena on turvata kalavarojen säilyttämistä ja hoitoa koskevien kansainvälisten sääntöjen noudattaminen.

14 Komissio esitti 24.9.1993 uudestaan jäsenvaltioille, että tämän sopimusluonnoksen hyväksymisessä käytettäisiin jaettua toimivaltaa koskevaa menettelyä.

15 Kun asiasta ei päästy yksimielisyyteen, Coreper katsoi 21.10.1993, että FAOlle tehtävässä ilmoituksessa oli oltava maininta "jaettu toimivalta — jäsenvaltioiden äänioikeus".

16 Komissio lähetti tämän ilmoituksen FAOlle ennen 2.—5.11.1993 pidetyn FAOn neuvoston 104:nnen istuntokauden ja 6.—25.11.1993 pidetyn FAOn yleiskokouksen 27:nnen istuntokauden alkua, jonka aikana sopimusluonnos oli tarkoitus hyväksyä.

17 Komissio pyysi 22.11.1993 pidetyn kalastusasioita käsittelevän neuvoston istuntokauden aikana neuvostoa hyväksymään julkilausuman, joka kuului seuraavasti:

"Neuvosto toteaa, että yleiskokouksen käsiteltäväksi alistetussa sopimusluonnoksessa on kysymys sellaisesta aavan meren kalavarojen säilyttämisestä ja hoidosta, joka tapahtuu lupajärjestelmän avulla, eikä enää alusten kansallisuustunnusten myöntämistä tai muuttamista koskevien säännösten avulla, kuten alun perin oli tarkoitus.

Näissä olosuhteissa tämä sopimusluonnos, jossa on myös tiettyjä, kehitysmaita koskevia avustavia säännöksiä, kuuluu oleellisilta osin — jollei kokonaisuudessaan — yhteisön yksinomaiseen toimivaltaan, ja komission olisi pitänyt normaalisti äänestää sen hyväksymisestä.

Tämän kaltaiset asiat voidaan tulevaisuudessa käsitellä — tapauskohtaisesti — sopimusjärjestelyn 2.1 alakohdan tai 2.3 alakohdan toisen luetelmakohdan mukaisesti — — ."

18 Neuvoston kokouksesta laaditun pöytäkirjan mukaan neuvosto "vahvisti sisällöltään Coreperin tekemän päätöksen" ja "kieltäytyi hyväksymästä komission ehdottamaa julkilausumaa".

19 Neuvosto totesi myös, "että niitä kysymyksiä, jotka koskivat toimivaltaa ja äänivallan käyttämistä tulevaan sopimukseen otetuissa asioissa, ei ratkaistu. Neuvosto kehotti Coreperia tutkimaan tämän viimeisen kysymyksen uudelleen sitten, kun siihen tarjoutuisi tilaisuus".

20 FAOn yleiskokous hyväksyi sopimusluonnoksen 24.11.1993 Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden äänestettyä sen hyväksymisen puolesta.

Tutkittavaksi ottaminen

21 Neuvosto on Yhdistyneen kuningaskunnan tukemana esittänyt oikeudenkäyntiväitteen.

22 Neuvosto vetoaa siihen, että Coreper on 21.10.1993 sopimusjärjestelyn mukaisesti ratkaissut lopullisesti äänivallan käyttämistä koskevan kysymyksen. Neuvosto oli 22.11.1993 pidetyssä kokouksessa vain kieltäytynyt kumoamasta Coreperin päätöstä ilman, että se olisi hyväksynyt perustamissopimuksen 173 artiklassa tarkoitettua toimenpidettä. Vaikka oletettaisiinkin, että neuvosto oli tehnyt muodollisen päätöksen, tällä olisi vain vahvistettu Coreperin aikaisemmin tekemä päätös.

23 Komissio vastaa, että Coreperin tehtävänä on neuvoston töiden valmistelu ja että sen päätökset tulevat lopullisiksi vasta sen jälkeen, kun neuvosto on ne hyväk-

synyt. Sopimusjärjestelyn mukaan on mahdollista, että neuvosto käsittelee asian siinä tapauksessa, että komissio ja jäsenvaltiot eivät pääse yksimielisyyteen.

24 Tässä suhteessa on korostettava, että perustamissopimuksen 145 artiklassa määrätään, että neuvosto käyttää päätösvaltaa.

25 Perustamissopimuksen neuvostoa koskevaan jaksoon sisältyvän 151 artiklan 1 kohdassa määrätään, että Coreper huolehtii neuvoston työn valmistelusta sekä suorittaa neuvoston sille antamat toimeksiannot.

26 Näistä määräyksistä ilmenee, että Coreper ei ole sellainen yhteisön toimielin, jolle olisi perustamissopimuksessa annettu omia toimivaltuuksia, vaan että se on neuvostoa avustava elin, jonka tehtävänä on taata neuvoston lukuun tämän puolesta työn valmistelu ja toimien täytäntöönpano.

27 Se, että Coreper hoitaa neuvoston sille antamien toimeksiantojen täytäntöönpanon, ei valtuuta sitä käyttämään neuvostolle perustamissopimuksen mukaan kuuluvaa päätösvaltaa.

28 Edellä esitetystä seuraa, että Coreper ei voinut tehdä 21.10.1993 päätöstä äänivallan käyttämistä koskevasta kysymyksestä ja ettei neuvoston näissä olosuhteissa voida katsoa vahvistaneen äänestyksessä 22.10.1993 Coreperin aikaisemmin tekemää päätöstä.

29 Sen neuvoston esittämän perustelun osalta, jonka mukaan se ei olisi tehnyt perustamissopimuksen 173 artiklassa tarkoitettua toimenpidettä, on muistutettava, että kaikkia sellaisia toimielinten toteuttamia toimenpiteitä vastaan on voitava nostaa

kumoamiskanne, joiden tarkoituksena on saada aikaan oikeudellisia vaikutuksia, toimenpiteiden luonteesta tai muodosta riippumatta (ks. erityisesti kansainvälisten sopimusten tekemisen osalta nk. asiassa AETR annettu tuomio eli asia 22/70, komissio v. neuvosto, tuomio 31.3.1971, Kok. 1971, s. 263, 42 kohta).

30 Neuvosto väittää tämän osalta, että vaikka päätös olisikin tehty, se on luonteeltaan ainoastaan menettelyyn liittyvä ja muodollinen, eikä se ole voinut vaikuttaa komission oikeuksiin tai yhteisön ja sen jäsenvaltioiden väliseen toimivallan jakoon.

31 Komissio vastaa tähän väitteeseen, että neuvoston päätöksellä yhteisöltä riistetään lopullisesti sille kuuluva äänioikeus sopimusluonnosta hyväksyttäessä. Sopimuksen tekemisajankohtana FAOn yleiskokous ei ollut vielä päättänyt työtään, ja tästä oli ollut seurauksena se, että tällä päätöksellä oli ollut vaikutuksia yhteisön toimivallan käyttöön FAOssa. Neuvoston päätöksen vuoksi ja sen vuoksi, että jäsenvaltiot äänestivät, kolmansille valtioille oli syntynyt väärä käsitys yhteisön toimivallasta.

32 Tältä osin on todettava, että neuvoston äänestyspäätöksellä oli oikeudellisia vaikutuksia useassa suhteessa.

33 Ensinnäkin jäsenvaltioille on myönnetty yhteisön sijasta oikeus osallistua sopimuksen lopulliseen hyväksymiseen, mikä 23.5.1969 tehdyn valtiosopimusoikeutta koskevan Wienin yleissopimuksen 9 artiklan mukaisesti on oleellinen vaihe kansainvälisen sopimuksen tekemisessä silloin, kun sopimus tehdään kansainvälisessä

järjestössä. Antaessaan jäsenvaltioille päätäntävallan sopimuksen sisällön osalta neuvoston äänestystoimella vaikutettiin yhteisön niihin oikeuksiin, jotka liittyvät sen jäsenyyteen FAOssa.

34 Toiseksi äänestystoimi aiheutti sopimusjärjestelyn 2.3 alakohdan vuoksi sen, että komissio ei voinut esittää yhteistä kantaa, koska sen tämän vuoksi oli mahdollista käyttää puhevaltaa vain siten, että se joko tuki ja/tai täydensi neuvoston puheenjohtajan esitystä. Ottaen huomioon, että sopimuksen sisältöä voitiin aina sen tekstin lopulliseen hyväksymiseen saakka muuttaa, äänivallan varaaminen jäsenvaltioille esti yhteisöä käyttämästä tehokkaasti puhevaltaansa myöhemmin, ennen sopimuksen tekstin lopullista päättämistä käytyjen keskustelujen yhteydessä.

35 Kolmanneksi se, että jäsenvaltiot äänestivät yhteisen kannan mukaisesti, antoi sopimusjärjestelyn perusteella kolmansille maille ja FAOlle sellaisen vaikutelman, että sopimuksen kohde ei oleellisilta osiltaan kuulunut yhteisön yksinomaiseen toimivaltaan.

36 Kuten FAOn yleissääntöjen XLI artiklan 2 kohdasta käy ilmi, äänivallan käyttö jonkin esityslistalle otetun asian osalta osoittaa sen, että jäsenjärjestöllä tai sen jäsenvaltiolla on toimivalta kyseisen kysymyksen osalta. Sillä, että jäsenvaltiot käyttävät äänivaltaa, on tämän vuoksi vaikutuksia sopimuksen täytäntöönpanoa ja samaa kysymystä koskevien, myöhempien sopimusten tekemistä koskevaan toimivaltaan.

37 Neuvoston äänestyspäätöksellä oli tämän vuoksi oikeudellisia vaikutuksia yhteisön ja jäsenvaltioiden välisiin suhteisiin, toimielinten välisiin suhteisiin sekä yhteisön ja

sen jäsenvaltioiden suhteisiin muiden kansainvälisen oikeuden oikeussubjektien, erityisesti FAOn ja sen jäsenvaltioiden kanssa. Tämän vuoksi se on perustamissopimuksen 173 artiklassa tarkoitettu toimenpide.

38 Tähän päätelmään ei vaikuta se, että neuvoston kokouksessa laadittuun pöytäkirjaan kirjattiin lausuma, jonka mukaan niitä kysymyksiä, jotka koskivat toimivallan ja äänivallan käyttämistä tulevan sopimuksen piiriin kuuluvissa asioissa, ei ollut ratkaistu. Tällaista lausumaa ei voida käyttää määritettäessä neuvoston päätöksen ulottuvuutta silloin, kun tämän sisältöistä lausumaa ei ole otettu kysymyksessä olevaan varsinaiseen päätökseen, eikä sillä näin ollen ole oikeudellista merkitystä (ks. asia C-292/89, Antonissen, tuomio 26.2.1991, Kok. 1991, s. I-745, 18 kohta).

39 Edellä lausutusta seuraa, että oikeudenkäyntiväite on hylättävä.

Pääasia

40 Aluksi on korostettava, että tämän oikeudenkäynnin asianosaiset eivät kiistä sitä, että kysymyksessä on jaettu toimivalta, eivätkä sitä, että yhteisestä kannasta oli päästy yksimielisyyteen, mutta ne ovat eri mieltä siitä, koskiko yhteinen kanta sellaista asiaa, joka oleellisilta osiltaan kuuluu yhteisön yksinomaiseen toimivaltaan.

41 Tämän osalta on muistettava, että yhteisöllä on yhteisön sisäisellä tasolla valta ryhtyä sellaisiin toimenpiteisiin, joilla pyritään merten luonnonvarojen säilyttämiseen (yhdistetyt asiat 3/76, 4/76 ja 6/76, Kramer ym., tuomio 14.7.1976, Kok. 1976, s. 1279).

42 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan yhteisön oikeudessa yhteisön toimielimille säädetyistä yhteisön sisäisistä velvoitteista ja toimivaltuuksista jo sellaisinaan seuraa se, että yhteisöllä on valta tehdä sellaisia kansainvälisiä sitoumuksia, jotka tähtäävät merten luonnonvarojen säilyttämiseen (ks. em. asia Kramer ym., tuomion 33 kohta).

43 FAOlle siihen liittymisen yhteydessä antamassaan, toimivaltaa koskevassa julkilausumassa yhteisö täsmensi tämän vuoksi, että sillä oli yksinomainen toimivalta kaikissa sellaisissa kalastusta koskevissa asioissa, joiden tavoitteena oli kalavarojen ja merten luonnonvarojen suojeleminen.

44 Lisäksi vakiintuneesta oikeuskäytännöstä käy ilmi, että silloin kun on kysymys aavaa merta koskevista asioista, yhteisöllä on sen toimivaltaan kuuluvissa asioissa samanlainen valta antaa säännöksiä, kuin kansainvälisessä oikeudessa on tunnustettu lippuvaltiolle tai sille valtiolle, jossa alus on rekisteröity (asia C-405/92, Mondiet, tuomio 24.11.1993, Kok. 1993, s. I-6133, 12 kohta).

45 Tässä tapauksessa on todettava, että neuvoston tehdessä riidanalaista päätöstä FAOn yleiskokouksen hyväksyttäväksi alistetun sopimusluonnoksen oleellisena tavoitteena oli saada aavan meren kalastusalukset kunnioittamaan kansainvälisiä säilyttämis- ja hoitotoimenpiteitä ja ettei siinä enää ollut sellaisia säännöksiä, jotka olisivat liittyneet kansallisuustunnuksen myöntämiseen, joihin neuvosto perusti päätelmänsä siitä, ettei sopimus olellisilta osiltaan olisi kuulunut yhteisön yksinomaiseen toimivaltaan.

46 Tämän osalta neuvosto väittää erheellisesti, että sellaiset jäsenvaltioiden myötämät aavan meren kalastusluvat, joiden myöntämisen edellytyksenä on se, että säilyttämis- ja hoitotoimenpiteitä kunnioitetaan, vastaavat tarkoitukseltaan kansal-

lisuustunnuksen myöntämistä. Kuten komissio on korostanut, kalastuslupa on sellainen perinteinen keino hallinnoida kalavaroja, jolla erityisesti annetaan kalastusaluksille pääsy vesille ja kala-apajille ja joka siis eroaa täydellisesti niistä yleisistä edellytyksistä, joita jäsenvaltiot voivat määrittää silloin, kun ne kansainvälisen oikeuden oikeussääntöjen mukaisesti myöntävät kaikentyyppisille aluksille oikeuden käyttää niiden lippua.

47 Mitä tulee rikosoikeudellisten seuraamusten määräämistä koskeviin oikeussääntöihin tai kehitysmaiden avustamiseen, jotka neuvoston mukaan kuuluvat jäsenvaltioiden toimivaltaan, näyttää siltä, että ne eivät missään tapauksessa kuulu sopimusluonnoksen tärkeimpien asioiden joukkoon.

48 Tältä osin on muistutettava, että silloin, kun kansainvälisessä sopimuksessa pyritään sopimaan sellaisesta asiasta, joka osittain kuuluu yhteisön ja osittain sen jäsenvaltioiden toimivaltaan, on tärkeää taata tiivis yhteistyö näiden viimeksi mainittujen ja yhteisön toimielinten välillä niin sopimusneuvottelujen aikana ja sopimusta tehtäessä kuin sopimuksella asetettuja velvoitteita täytäntöönpantaessakin. Tämä yhteistyövelvoite perustuu siihen vaatimukseen, että yhteisön edustamisen on kansainvälisissä yhteyksissä oltava yhtenäistä (päätös 1/78, 14.11.1978, Kok. 1978, s. 2151, 34—36 kohta; lausunto 2/91, 19.3.1993, Kok. 1993, s. I-1061, 36 kohta ja lausunto 1/94, 15.11.1994, Kok. 1994, s. I-5267, 108 kohta). Yhteisön toimielinten ja jäsenvaltioiden on ryhdyttävä kaikkiin tarvittaviin toimenpiteisiin, jotta tällainen yhteistyö voitaisiin taata parhaimmalla mahdollisella tavalla (em. lausunto 2/91, 38 kohta).

49 Tässä tapauksessa on katsottava, että neuvoston ja komission välillä tehdyn sopimusjärjestelyn 2.3 alakohdalla tämä yhteistyövelvoite otettiin käyttöön yhteisön ja sen jäsenvaltioiden välillä FAOssa. Sopimusjärjestelyn sananmuodosta käy lisäksi ilmi, että näiden kahden toimielimen tarkoituksena on ollut sitoutua keskenään. Neuvosto ei ole oikeudenkäynnin missään vaiheessa kiistänyt tämän merkitystä.

50 Edellä esitetyn perusteella on todettava, että neuvosto on rikkonut sopimusjärjestelyn 2.3 kohtaa, jota sen olisi ollut noudatettava, siten että neuvosto, pääteltyään että sopimushankkeessa oli oleellisilta osin kysymys sellaisesta asiasta, joka ei kuulunut yhteisön yksinomaiseen toimivaltaan, myönsi tämän vuoksi äänioikeuden jäsenvaltioille.

51 Tämän vuoksi 22.11.1993 tehty neuvoston päätös on kumottava.

Oikeudenkäyntikulut

52 Työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan se osapuoli, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut. Koska neuvosto on hävinnyt asian, se velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut. Työjärjestyksen 69 artiklan 4 kohdan mukaan Yhdistynyt kuningaskunta vastaa väliintulijana omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) Kalastusasioita käsittelevän neuvoston 22.11.1993 tekemä päätös, jolla jäsenvaltioille annettiin oikeus käyttää äänivaltaa Yhdistyneiden Kansakuntien

elintarvike- ja maatalousjärjestössä sellaisen sopimuksen hyväksymistä koskevassa asiassa, jonka tarkoituksena on edistää sitä, että aavalla merellä kalastavat alukset kunnioittavat kansainvälisiä suojelu- ja hoitotoimenpiteitä, kumotaan.

2) Neuvosto velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

3) Yhdistynyt kuningaskunta vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Rodríguez Iglesias Puissochet Hirsch Mancini

Schockweiler Moitinho de Almeida Kapteyn Gulmann

Murray Ragnemalm Sevón

Julistettiin Luxemburgissa 19 päivänä maaliskuuta 1996.

R. Grass G. C. Rodríguez Iglesias

kirjaaja presidentti